

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ І ПСИХОЛОГІЇ
СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ (Україна)
ІНСТИТУТ ХІМІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ (м. Рубіжне) (Україна)
НАУКОВА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «Соборність» (Україна)
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ІВАНА ФРАНКА (Україна)
ПІВДЕННОРОСІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(НОВОЧЕРКАСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ) (Росія)
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ, СОЦІОЛОГІЇ ТА ПРАВА (Азербайджан)
УНІВЕРСИТЕТ м. НІШ (Сербія)
ЗЕЛЕНОГУРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Польща)

**Релігія, релігійність,
філософія та гуманітаристика
у сучасному інформаційному просторі:
національний та інтернаціональний аспекти**

*Збірник наукових праць
(за матеріалами VII Міжнародної науково-практичної конференції
від 26 – 27 грудня 2013 року)*

Частина I

Рубіжне – Луганськ – Житомир – Новочеркаськ –
Баку – Ніш – Зелена Гура
2013 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ І ПСИХОЛОГІЇ
СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ (Україна)
КАФЕДРА ПРАКТИЧНОЇ ФІЛОСОФІЇ ТА ТЕОЛОГІЇ
ІНСТИТУТ ХІМІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ (м. Рубіжне) (Україна)
КАФЕДРА ФІЛОСОФСЬКИХ ТА ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ІВАНА ФРАНКА (Україна)
КАФЕДРА ЕСТЕТИКИ, ЕТИКИ ТА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА
ПІВДЕННО-РОСІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(НОВОЧЕРКАСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ) (Росія)
КАФЕДРА СОЦІОЛОГІЇ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ, СОЦІОЛОГІЇ ТА ПРАВА (Азербайджан)
ОРГАНІЗАЦІЯ МОЛОДИХ УЧЕНИХ
УНІВЕРСИТЕТ м. НІШ (Сербія)
ФАКУЛЬТЕТ МИСТЕЦТВ
ЗЕЛЕНОГУРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Польща)

**"Релігія, релігійність, філософія та гуманітаристика
у сучасному інформаційному просторі:
національний та інтернаціональний аспекти"**

Частина I

Збірник наукових праць
(за матеріалами VII Міжнародної
науково-практичної конференції
від 26-27 грудня 2013 року)

За загальною редакцією к.філос.н. Журби М.А.

Рубіжне – Луганськ – Житомир – Новочеркаськ – Баку – Ніш – Зелена Гора

2013

УДК 3(045)
ББК60Я43
Ф 56

*Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту хімічних технологій
Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (м. Рубіжне)
(протокол № 3 від 26 грудня 2013 р.)*

Редакційна колегія:

Гужва О.П., доктор філософських наук, професор УкрДАЗП (Україна)
Гусейнов Санит Яхья оглы, доктор філософських наук, професор ІФСТ (Азербайджан)
Журба М.А., кандидат філософських наук, доцент ХХІІІ СХУ ім. В. Даля (керівник) (Україна)
Захарків М.Р., кандидат історичних наук, доцент СХУ ім. В. Даля (Україна)
Ільченко В.І., кандидат педагогічних наук, доцент СХУ ім. В. Даля (Україна)
Ісаєв В.Д., доктор філософських наук, професор СХУ ім. В. Даля (Україна)
Йованович Предраг, професор Університета м. Ніш (Сербія)
Коренюгина Т.Ю., кандидат психологічних наук, доцент ПРФДПУ ННП (Росія)
Кузьміченко І.О., кандидат філософських наук, доцент ХХІІІ СХУ ім. В. Даля (Україна)
Лугуценко Т.В., доктор філософських наук, доцент СХУ ім. В. Даля (Україна)
Проценко В.О., кандидат історичних наук, доцент ХХІІІ СХУ ім. В. Даля (Україна)
Поліщук О.П., доктор філософських наук, професор ЖДУ ім. І. Франка (Україна)
Сапенко Роман, доктор габітований, професор Зеленогурського університету (Польща)
Старостенко Т.М., кандидат філолог. наук, доцент ХНПУ імені Г.С. Сковороди (Україна)
Sena Mihailovic, Institute of Serbian Culture Pristina-Leposavic (Serbia)
Щербаківа Л.І., доктор соціологічних наук, професор ПРФДПУ ННП (Росія)

**Релігія, релігійність, філософія та гуманітаристика у сучасному
інформаційному просторі: національний та інтернаціональний
аспекти: зб. наукових праць / за заг. ред. к.філос.н. Журби М.А. –
Частина І. – Луганськ: ФОП Котова О.В., 2013. – 300 с.**

Збірник містить матеріали учасників VII Міжнародної науково-практичної конференції «Релігія, релігійність, філософія та гуманітаристика у сучасному інформаційному просторі: національний та інтернаціональний аспекти». У збірці здійснюється багатаспектний аналіз трансформації сучасної культури, духовності в інформаційному просторі з урахуванням специфіки й соціальної динаміки філософії, етики, естетики, мистецтва, психології, педагогіки, соціології, економіки, політики і права.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів та студентів.

УДК 3(045)
ББК60Я43

*Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір і точність
наведених фактів, цитат та інших відомостей.*

© ІХТ СХУ ім. В. Даля, 2013
© Колектив авторів, 2013
© ФОП Котова О.В., 2013

Подлевских М.Ю. _____ **201**
Субкультура геймеров как часть культуры общества

Сидорова И.М. _____ **204**
Культура научной дискуссии

Мистецтво у сучасному інформаційному просторі

Маловицька Л.Ф., Луговець А.О., Мяснікова В.С. _____ **207**
Мова новітнього танцю: культурологічний
вимір модерної хореографії

Осадча О.А. _____ **210**
Візуальні стратегії презентації біблійних образів та сюжетів
в творчості українських митців 2000-х років

Шелупахіна К.М. _____ **212**
Медіальність як фактор трансформацій мистецтва: культурно-
антропологічний аспект

Етико-естетичні виклики XXI століття

Вощенко В.Ю. _____ **214**
Синкретичність як антична форма поєднання
етичного та раціонального

Маловицька Л.Ф., Першко Л.Г., Столяр О.С. _____ **216**
Мода в культурі: рух у майбутнє

Мартиненко Л.Б. _____ **219**
Естетичний смак крізь призму феномену
«Молодіжної культури»

Нестерчук В.В. _____ **222**
Самчиківський розпис як перлина декоративного розпису :
естетичний аспект

Екологічна філософія. Екогуманізм. Біоетика

Білокур Д.О. _____ **226**
Евтаназія як одна з ключових проблем біоетики

світобудови, властиву їй гармонію та порядок, які є доступними раціональному осягненню. І лише добровільне підкорення етиці можна уникнути негативних наслідків, пов'язаних із бурхливим розвитком сучасної науки і техніки.

Література

1. Єрмоленко А.М. Теоретичні проблеми сучасної етики: Навчальний посібник / А.М. Єрмоленко, Г.Д. Ємельяненко, М.М. Кисельов, П.А. Кравченко, Я.В. Любимий, В.А. Малахов, К.Ю. Райда, С.Л. Шевченко. – Полтава:ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2012. – 232 с.
2. Хайдеггер М. Час і буття: Статті і виступи / М. Хайдеггер. – М.: Республіка, 1993. – 447 с.
3. Этическая мысль: Научно-публицистические чтения. – М.:Прогресс, 1988. – 384 с.

Маловицька Л.Ф.,

*старший викладач кафедри естетики, етики та образотворчого мистецтва
Житомирського державного університету імені Івана Франка*

Першко Л.Г., Столяр О.С.,

*студенти Навчально-наукового інституту іноземної філології
Україна, м. Житомир*

Мода в культурі: рух у майбутнє

Розвинута особистість має поєднувати в собі як високі морально-етичні якості, так і відповідний рівень естетичної культури, тобто прагнути до калокагатії – гармонії та досконалості душі і тіла. Естетичне в людській поведінці проявляється в культурі взаємовідносин з іншими людьми. Естетична культура найяскравіше проявляється у безпосередній повсякденній поведінці людини і визначає якість міжлюдських взаємин. Естетика зовнішньої культури поведінки формує перше враження від людини, а воно є вкрай важливим. Це і зовнішній вигляд – одяг, взуття, зачіска, аксесуари, а також вміння триматись, жестикулювати, висловлювати думки. Як писав великий російський письменник А.Чехов: «В людині все має бути прекрасним: і обличчя, і одяг, і душа, і думки».

На зовнішнє естетичне сприймання людини суттєво впливає таке явище, як мода. Мода – феномен, який відображає стан естетичної культури суспільства в межах певного історичного часу. Мода яскраво віддзеркалює духовні потреби суспільства. Модою у широкому сенсі називають панівне на певному етапі і загальноприйняте ставлення соціуму до зовнішніх форм культури: способу життя, норм спілкування, стилю одягу, предметам побуту тощо. Поняття моди визначає критерії краси людської поведінки, які є

актуальними саме для даного часу. Ці критерії стають загальноприйнятими в межах певної соціальної групи, нерідко – суспільства в цілому, і на їх основі оцінюється спосіб життєдіяльності індивіда. Мода стосується мовленнєвої культури, способів і манер триматися на людях і спілкуватись.

У вузькому значенні поняття моди вживають передовсім стосовно вбрання, призначення якого надати людині більшої краси і привабливості. Історичний розвиток одягу невіддільний від моди, тому здебільшого ці поняття ототожнюють. Ще до винайдення тканин і одягу людина прагнула прикрасити своє тіло татуюванням, малюнками, шкірами тварин, пір'ям, різними прикрасами. Чоловіки пишались рубцями і шрами на тілі, які свідчили про їхні подвиги, мужність і силу. Жінки задля чоловіків прикрашали обличчя гримом, вигадували хитромудрі зачіски, носили перуки і прикраси. Іноді мода була жорстокою, «вимагала жертв», наприклад, коли у середньовічних Китаї та Японії заради маленької ступні калічили ноги, у традиційній культурі Африки металевими обручами видовжували шії, проколювали губи, вуха, брови, у Європі за епохи Нових часів тісними корсетами звужували талію тощо.

В стародавні часи мода носила становий характер і представники кожного спільного прошарку змушені були одягатись згідно суворо визначених норм. Але і в ті далекі історичні часи знаходились сміливці, які порушували «норми пристойності» і шокували сучасників екстравагантністю. При королівських дворах, в середовищі аристократів ормувались нові модні віяння. До моди завжди виявляли прихильність як чоловіки, так, безумовно, й жінки. Ідеал жіночої краси історично змінювався. Якщо античність оспівувала красу оголеного тіла, то Середньовіччя заховало «гріховне» тіло під пишний одяг, згодом Ренесанс знаменує сміливий переворот у одязі, який вже не приховує жіночих принад, застосовуючи сміливі декольте. У наступні століття тенденція до більшої відкритості і легкості у жіночому вбранні є домінуючою. В добу бароко і рококо посилюється тенденція до елегантності і вибагливості. Фасони стають іноді дуже сміливими, відкривають груди і спину, але довжина суکنі залишається незмінною.

В цілому, протягом довгих століть загальні норми одягу були незмінними. Зазвичай жіноча мода була більш мінливою, хоча історія чоловічого костюму є не менш цікавою. У різні часи основними законодавцями європейської моди вважалися Італія, Іспанія, Англія. До сьогодні поняття «класичний костюм», або «англійський стиль» представляє досить консервативну тенденцію. Починаючи з XVIII століття свою авторитетну першість у світовій моді утверджує Франція, а Париж асоціюється із надто вибагливим і екстравагантним смаком. XVIII століття в історії європейської моди називають «галантним» – воно відзначається вишуканими манерами, витонченістю і граційністю. Вже від цього часу про французьку моду говорять як про світову. Новації французької моди

популяризував журнал «Галантний Меркурій» з зображенням відомих моделей та порадами – що і як носити, та як усвідомити ознаки «поганого смаку». Аристократи з усіх провідних європейських дворів посилали до Парижа своїх кравців, аби перейняти модні взірці.

В наступні часи мода видозмінюється, хоча й надалі з Парижем пов'язана історія високої моди – «від кутюр» – вузького кола найавторитетніших модельєрів, які зосереджені в одному районі на Слісейських полях. Високі стандарти паризької моди утверджували: засновник моди високого стилю Чарльз Фредерік Ворт Поль Пуаре, мадам Віонне, Скъяпареллі, знаменита Коко Шанель, яка вже орієнтувалась на широке коло споживачів і прагнула завоювати прихильність простих верств, Крістіан Діор, котрий завжди прагнув якнайкраще «одягати жінок і робити їх більш красивими».

Сьогоднішня індустрія моди тримається на творчій фантазії величезної кількості модельєрів і дизайнерів, професійність яких набуває справжнього мистецького рівня. Покази мод перетворюються у захоплюючі шоу. Але висока мода з властивими їй ознаками елітарності визначає також основні тенденції повсякденного вбрання найширших верств споживачів, – адже модельєри в кінцевому рахунку працюють на споживача.

Мета моди – завоювати якнайбільшу кількість прихильників, досягнути всепоглинаючого панування. Ця основна тенденція моди приховує в собі її кінець. Коли виникає загроза перетворення модного одягу в одноманітну уніформу, тоді, по-суті, мода перестає бути модою, а модні експлозивні новинки під час визнання у широких верствах споживачів набувають категорії стандарту, тобто відбувається порушення закону отримання нової інформації: за умов повторення кількість інформації перестає привертати увагу і відповідно – зменшується, інтерес до неї зникає, уповільнюється рух, розвиток суспільства.

Мода передбачає щось абсолютне нове, унікальне і оригінальне. Бути модним – це йти попереду, а не наслідувати профанний стиль життя. За допомогою моди людина прагне виразити власну своєрідність, неповторність, підкреслити свій особистий стиль життя, привертати увагу до власної інакшості, відмінності по відношенню до інших, відчуті рух часу, отримати задоволення від власного вигляду. Іноді у моді зустрічається нові, неочікувані тенденції, коли звичайна робоча річ, елемент повсякденного одягу підноситься на вищий щабель, завойовує популярність у вибраних колах. Показовими в цьому плані є джинси, які із розряду звичайного робочого одягу перетворились на невід'ємний атрибут не лише молодіжної моди, але й всезагальної.

Мода піддається швидкій зміні у відповідності до ритму самого життя. Хоча людина, чи ні, мода незмінно впливає на неї: про тасмичність впливу моди на людську культуру свого часу вказував Г. Гегель. Мода існує як на демонстраційних подіумах, так і на вулицях, у повсякденності. Через екрани

телевізорів, з обкладинок популярних журналів мода елітних кіл проникає до широких мас. Іноді те, що викликало нарікання і несприйняття, дуже швидко наслідується усіма. Мода дуже швидкоплинна і змінюється від сезону до сезону. Естетичні смаки і уподобання щодо моди постійно змінюються, аби не набридати одноманітністю і стандартністю.

Отже, мода завжди націлена на майбутнє, а сутністю моди є відображення мінливості часу, стилю мислення і відчуття певної епохи.

Література

1. Брожик В. Естетика на каждый день / В. Брожик // Пер. со словац. С.Д. Бараншиковой. – М.: «Знание», 1991. – С. 68 – 74.
2. Горненко А. Про красу речей / А. Горненко. – М.: «Легка індустрія», 2006.
3. Зіммель Г. Психологія моди / Г. Зіммель // Науковий огляд. – 2001. – № 5.
4. Кілошенко М.І. Психологія моди: Навчальний посібник / М.І. Кілошенко // СПУТД – СПб., 2004.
5. [Електронний ресурс]. – Режим доступа: www.vremya.ru/print/172567.html: Васильев А. «Історія моди» / Internet /, 2006.

Мартиненко Л.Б.,

*доцент кафедри філософії та суспільствознавства
Уманського державного педагогічного університету ім. П. Тішчини
Україна, м. Умань*

Естетичний смак крізь призму феномену «Молодіжної культури»

Попередні епохи сформували певну традицію розуміння науки естетики та її категорій. Так, поняття "естетика" пов'язують із грецькими виразами ("естесі", "естаноме"), які перш за все означають чуттєве пізнання, тому довгий час його розглядали лише з позицій мистецтва. Проте зміни, які стрімко відбуваються сьогодні у всіх сферах суспільного життя, не могли не торкнутись сфери естетики, яка демонструє, що естетичне це не тільки мистецьке, але й повсякденне.

Епоха постмодерну дала нам можливість чітко побачити і зрозуміти, що об'єктом і предметом дослідження естетики стали явища поза художні, а це у свою чергу відкрило нові можливості самої естетики. Більш того, як зазначив В.Велш, значно частіше естетика використовується поза сферою мистецтва – наприклад, коли говоримо про естетичну поведінку чи естетичний стиль життя [1, с. 77]. Особливість естетики сьогодні проявляється в тому, що вона стає "відкритою" для явищ, що лежать за межами традиційних культурних уявлень. Це ті явища, які отримали друге дихання, або формувались разом із становленням нової епохи. Одним із